

UDDANNELSESORDNING – SPECIALUDDANNELSEN TIL SUNDHEDSPLEJERSKE

Godkendt af Sundhedsstyrelsen: D. 4.12.2025

Ikrafttrædelse: 1. januar 2026

Indhold

Indledning	3
Uddannelsens formål, niveau og grundlag.....	3
Læringsudbytte og opnåelse.....	3
Uddannelsesordningens funktion og anvendelse.....	4
Uddannelsens opbygning og progression	5
Studieår og arbejdsbelastning	5
Progression og sammenhæng i uddannelsen	6
Begrebsafklaring: Universelle og differentierede indsatser i sundhedsplejen	7
Afsnit 1: Universelle indsatser i sundhedsplejen.....	8
Formål.....	8
Læringsmål for afsnit 1	8
Læringsforløb og indhold	9
Obligatorisk opgave.....	10
Eksamen (3 uger)	11
Klinisk periode 1: Universelle indsatser i praksis	12
Formål.....	12
Læringsmål.....	12
Obligatoriske opgaver.....	13
Bedømmelse	13
Afsnit 2: Differentierede indsatser og konsulentfunktion	15
Formål.....	15
Læringsmål for afsnit 2	15
Læringsforløb og indhold	16
Eksamen (1 uge).....	16
Afsnit 3: Evidensbaseret kvalitetsudvikling i sundhedsplejen	18
Formål.....	18
Læringsmål.....	18
Læringsforløb og indhold	19
Eksamen (2 dage).....	19
Klinisk periode 2: Differentierede indsatser og kvalitetsarbejde i praksis.....	20
Formål.....	20
Læringsmål:.....	20

Obligatoriske opgaver.....	21
Bedømmelse	22
Afsluttende eksamen	23
Formål.....	23
Indhold og form.....	23
Bedømmelse	24
Rammer og vilkår	25
Teoretiske uddannelsesperioder	25
Pædagogisk og didaktisk tilgang.....	25
Undervisere	25
Eksamener.....	25
Klageadgang	25
Sygdom	26
Graviditet og barsel	26
Udmeldelse af uddannelsen	26
Kliniske uddannelsesperioder.....	26
Krav til kliniske uddannelsessteder	26
Individuelt program og evaluering	27
Manglende progression	27
Ikke-bestået klinisk uddannelsesperiode	28
Klageadgang	28
Sygdom, graviditet, adoption og barsel.....	28
Opsigelse af uddannelsesstilling.....	28
Obligatoriske opgaver.....	28
Evaluering og kvalitetssikring af uddannelsen	30
Samarbejde mellem uddannelsesinstitution og kommuner	31

Indledning

Uddannelsens formål, niveau og grundlag

Formålet med specialuddannelsen til sundhedsplejerske er at kvalificere sygeplejersker til at varetage sundhedsplejerskens ansvars- og funktionsområder i kommunalt regi. Uddannelsen bygger på et professionsbaseret, udviklingsorienteret og forskningstilknyttet vidensgrundlag og retter sig mod sundhedsplejens målgrupper: gravide, spæd- og småbørn samt børn og unge i den undervisningspligtige alder og deres familier.

Uddannelsen er placeret på niveau 6 i den Europæiske Kvalifikationsramme for livslang læring (EQF) og denne uddannelsesordning bygger på følgende retningsgivende dokumenter og lovgivning:

- Bekendtgørelse om specialuddannelse til sundhedsplejerske (BEK nr. 1127 af 24/06/2022)
- Sundhedslovens kapitel 36 om forebyggende sundhedsydelser til børn og unge
- Bekendtgørelse om forebyggende sundhedsydelser for børn og unge (BEK nr. 1344 af 03/12/2010)
- Sundhedsstyrelsens vejledninger og anbefalinger om forebyggende sundhedsydelser til børn og unge samt tilrettelæggelse af sundhedsplejens indsatser
- Eksamensbekendtgørelsen for professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser (BEK nr. 624 af 02/06/2025)
- Protokollat 4 – Sundhedsplejerskestuderende i lønnet praktik (2021). I: Overenskomst for syge- og sundhedsplejersker, ernæringsassistenter, professionsbachelorer i ernæring og sundhed, farmakonomer, tandplejere m.fl. (s. 41–45).

Uddannelsesordningen er udarbejdet af de professionshøjskoler, der har ansvar for specialuddannelsen til sundhedsplejerske. Undervejs er der indhentet input fra undervisere, studerende, uddannelsesansvarlige sundhedsplejersker og ledere med erfaring fra sundhedsplejen.

Læringsudbytte og opnåelse

Specialuddannelsen henvender sig til autoriserede sygeplejersker med relevant klinisk erfaring og er en uddannelse på specialiseret niveau. Med afsæt i bilag 1 i Bekendtgørelse om specialuddannelse til sundhedsplejerske skal den studerende opnå følgende læringsudbytte:

Viden

- Har viden og indsigt inden for sundhedsplejen og dens målgrupper.
- Kan forstå og reflektere over teorier, metoder og praksis.
- Kan vurdere og analysere komplekse sundhedsplejefaglige problemstillinger med anvendelse af relevant viden, herunder kritisk brug af udviklings- og forskningsresultater.

Færdigheder

- Kan anvende sundhedsplejefaglige metoder og redskaber i funktionen som sundhedsplejerske.
- Kan vurdere teoretiske og praktiske problemstillinger samt begrunde og vælge relevante løsningsmodeller.

- Kan formidle faglige problemstillinger og løsningsmodeller til målgruppen, kollegaer og samarbejdspartnere.

Kompetencer

- Besidder sundhedsplejefaglige kompetencer til at håndtere komplekse og udviklingsorienterede opgaver i sundhedsplejen.
- Kan selvstændigt indgå i fagligt og tværprofessionelt samarbejde med en professionel tilgang.
- Kan identificere egne læringsbehov og strukturere egen læring i forskellige læringsmiljøer. Kan bidrage til kvalitetsudvikling i klinikken/sundhedsplejen med et særligt fokus på forankring og implementering af nyeste viden og patientsikkerhed.

Læringsudbyttet opnås samlet gennem uddannelsens teoretiske afsnit, kliniske perioder og den afsluttende eksamen.

Uddannelsesordningens funktion og anvendelse

Uddannelsesordningen fungerer som styringsredskab for planlægning, gennemførelse og kvalitetssikring af uddannelsen. Den anvendes af uddannelsesinstitutioner og kommuner som fælles grundlag for tilrettelæggelse og evaluering af specialuddannelsen.

Ved godkendelse i Specialuddannelsesrådet og Sundhedsstyrelsen får dokumentet bindende status og udgør det formelle grundlag for drift af uddannelsen.

Implementering og opfølgning

Uddannelsesinstitutioner og kommuner forpligter sig til at implementere ordningen i overensstemmelse med de beskrevne rammer.

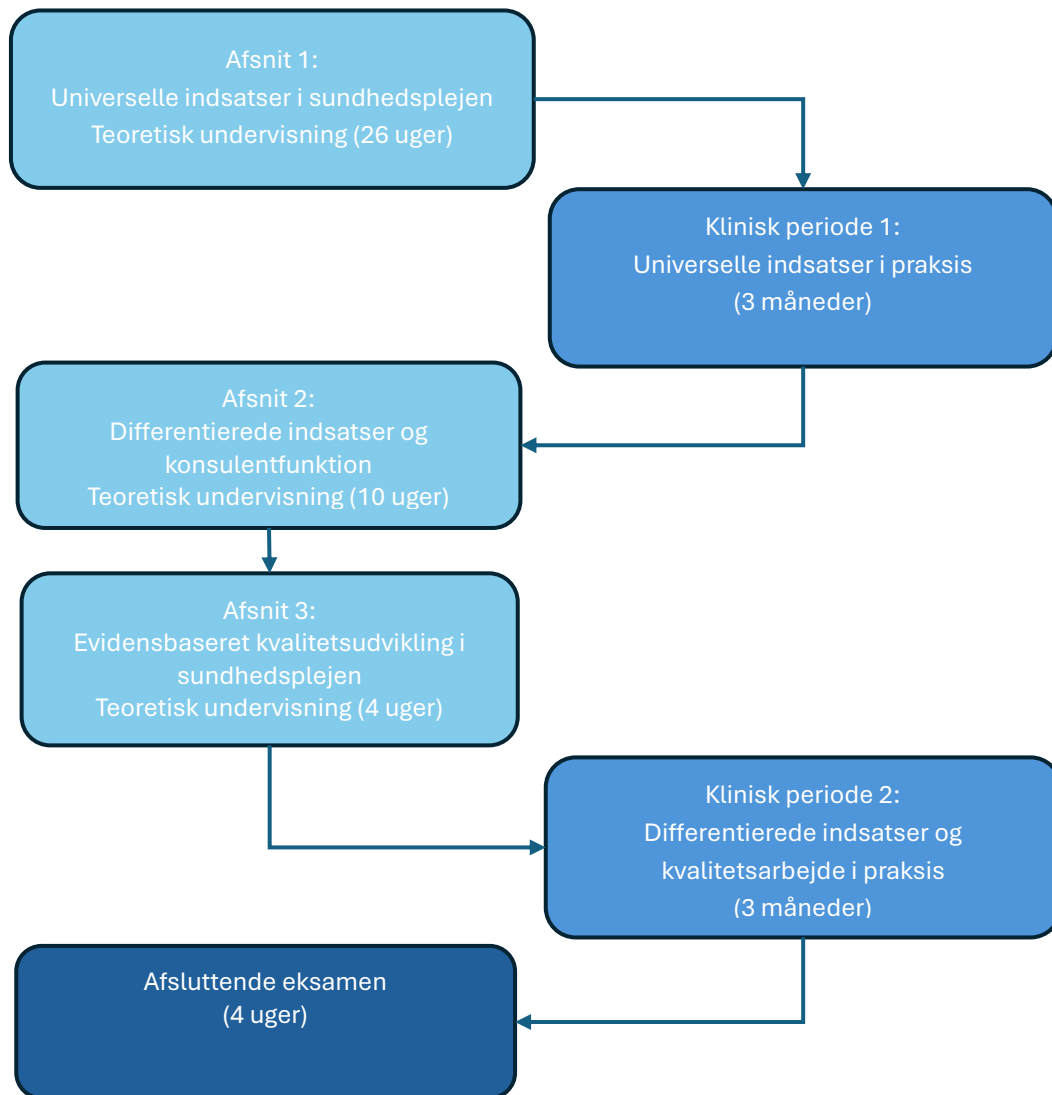
Specialuddannelsesrådet følger op på implementeringen efter det første år med henblik på at vurdere behov for justeringer.

Studerende, der allerede er i gang med uddannelsen ved ikrafttrædelsen, færdiggør deres uddannelsesforløb efter den tidligere uddannelsesordning.

Uddannelsesinstitutionerne er ansvarlige for at sikre, at overgangsperioden håndteres fagligt og administrativt forsvarligt, og at der er tydelig kommunikation til berørte studerende og samarbejdspartnere.

Uddannelsens opbygning og progression

Uddannelsen varer 1 år og 6 måneder og består af tre teoretiske afsnit og to kliniske perioder. Den afsluttes med en ekstern censureret afsluttende eksamen. Samlet er der teoriundervisning svarende til et års fuldtidsstudie og klinisk uddannelse i et halvt år.

Studieår og arbejdsbelastning

Tabellen nedenfor giver et samlet overblik over uddannelsesforløbets placering i kalenderåret, herunder perioder med uddannelsesfri. I afsnit 2 fungerer uge 1 i kalenderåret som bufferuge med fokus på selvstændig studietid og forberedelse.

Periode	Måned	Uddannelsesfri
Afsnit 1 – Teoretisk uddannelse	Januar - Juli	Uge 7 + Juli
Klinisk periode 1	August - Oktober	
Afsnit 2 – Teoretisk uddannelse	November - Januar	Uge 52
Afsnit 3 – Teoretisk uddannelse	Januar - Februar	Uge 7
Klinisk periode 2	Marts - Maj	
Afsluttende Eksamen	Juni	

Den teoretiske del af specialuddannelsen til sundhedsplejerske har en arbejdsbelastning svarende til ét studieår som fuldtidsstudie (60 ECTS-point). Undervisningen er fordelt på 45 undervisningsuger, suppleret med 7 uger planlagt uddannelsesfri. Disse 7 uger er fordelt over hele uddannelsens varighed på 1½ år. Den samlede varighed af den teoretiske del udgør ét kalenderår (52 uger), og en gennemsnitsstuderende har en arbejdsbelastning på 36–40 timer pr. uge.

Afsnit	Varighed	Uddannelsesfri	Total	Arbejdsbelastning
Afsnit 1	26 uger	5 uger	31 uger	35 ECTS-point
Afsnit 2	11 uger	1 uger	12 uger	15 ECTS-point
Afsnit 3	4 uger	1 uger	5 uger	5 ECTS-point
Afsluttende Eksamen	4 uger	0 uger	4 uger	5 ECTS-point
I alt	45 uger	7 uger	52 uger	60 ECTS-point

Den kliniske del af specialuddannelsen til sundhedsplejerske består af to kliniske uddannelsesperioder med en studieindsats svarende til 30 ECTS-point. I henhold til europæiske standarder svarer det til 750–900 timer, og fordelt på to kliniske perioder á tre måneder betyder det, at der kan forventes en gennemsnitlig studieindsats på 375–450 timer per kliniske uddannelsesafsnit. Studieindsatsen omfatter den samlede tid, den studerende forventes at bruge på læringsaktiviteter, herunder varetægelse af sundhedsplejens opgaver, refleksion, vejledning, dokumentation og forberedelse. Den samlede studieindsats er ikke det samme som den ugentlige arbejdstid, som den studerende aflønnes for.

Yderligere vilkår og aftaler vedrørende sundhedsplejerskestuderendes lønnede praktik fremgår af Protokollat 4 til overenskomsten for syge- og sundhedsplejersker m.fl.

Progression og sammenhæng i uddannelsen

Specialuddannelsen til sundhedsplejerske er tilrettelagt som et vekseluddannelsesforløb, hvor den teoretiske uddannelse og de kliniske perioder er gensidigt afhængige og bygger oven på hinanden. Uddannelsen er opbygget med afsæt i SOLO-taksonomien, som sikrer en gradvis udvikling fra at kunne gengive og anvende viden til at analysere, vurdere og integrere den i komplekse sammenhænge.

Universelle indsatser (Afsnit 1 → Klinisk periode 1)

I afsnit 1 opnår den studerende viden om sundhedsplejens universelle indsatser og lærer at anvende denne viden i generelle og typiske sammenhænge. I klinisk periode 1 omsættes denne viden til praksis. Her udvikler den studerende evnen til at træffe fagligt begrundede beslutninger i konkrete situationer og reflektere over egne valg.

Differentierede indsatser og konsulentfunktion (Afsnit 2 → Klinisk periode 2)

I afsnit 2 introduceres mere komplekse problemstillinger og samarbejdsformer. I klinisk periode 2 arbejder den studerende med at analysere og håndtere disse i praksis og udvikler professionel dømmekraft i samarbejde med andre aktører.

Kvalitetsudvikling (Afsnit 3 → Klinisk periode 2 → Afsluttende Eksamen)

I afsnit 3 tilegner den studerende sig viden om evidens og kvalitetsarbejde. Denne viden anvendes i klinikken og integreres i den afsluttende Eksamen, hvor den studerende dokumenterer evnen til at reflektere og bidrage til forbedring af praksis.

Progressionen sikrer, at læring sker i et sammenhængende forløb, hvor teori og praksis understøtter hinanden og bidrager til udvikling af professionskompetencer og faglig dømmekraft.

Begrebsafklaring: Universelle og differentierede indsatser i sundhedsplejen

Universelle indsatser i sundhedsplejen

Universelle indsatser omfatter de sundhedsfremmende og forebyggende ydelser, som tilbydes alle børn, unge og deres forældre – uanset sociale, helbredsmæssige eller familiemæssige forhold.

Indsatserne er lovbundne og skal tilrettelægges af kommunerne i henhold til sundhedsloven og bekendtgørelse om forebyggende sundhedsydelser til børn og unge (BEK nr. 1344 af 03/12/2010).

Formålet er at fremme trivsel og sundhed i generelle og typiske sammenhænge og sikre en ensartet og tilgængelig indsats for alle.

Differentierede indsatser i sundhedsplejen

Differentierede indsatser er målrettede og tilpassede ydelser, som tilbydes børn, unge og familier med særlige behov. Indsatserne bygger på en faglig vurdering af sundhed, trivsel og udvikling og kan variere i intensitet, hyppighed og samarbejdsform. De retter sig mod situationer, hvor der er behov for særlig opmærksomhed, støtte eller koordinering – fx ved sociale belastninger, helbredsmæssige udfordringer eller komplekse familiedynamikker. Kommunerne har pligt til at yde en særlig indsats over for de svagest stillede, jf. sundhedsloven kapitel 36 og BEK nr. 1344 af 03/12/2010. Sundhedsstyrelsens vejledninger understreger, at differentierede indsatser skal baseres på faglige vurderinger, som sikrer tidlig opsporing og øget lighed i sundhed.

Afsnit 1: Universelle indsatser i sundhedsplejen

Varighed: 26 uddannelsesuger + 5 uger uddannelsesfri

Formål

Afsnit 1 har til formål at kvalificere den studerende til at opnå teoretisk forståelse af og kunne anvende viden om sundhedsplejens universelle indsatser rettet mod børn, unge og deres familie i generelle og typiske sammenhænge.

Gennem en række teoretiske og professionsrettede læringsforløb tilegner den studerende sig specialiseret sundhedsfaglig viden inden for sundhedsfremme, forebyggelse, trivsel og pædiatri samt centrale områder som børns og unges udvikling.

Afsnittet danner grundlag for udvikling af faglig dømmekraft og evnen til at vurdere sundhedstilstande og behov samt til at forstå og anvende sundhedspædagogik og kommunikation i sundhedsplejens praksis. Den studerende udvikler desuden forståelse for sundhedsplejens samfundsmæssige rolle og ansvar.

Læringsmål for afsnit 1

Viden

Den studerende har:

- Kendskab til og forståelse for sundhedsplejens organisering og relevant lovgivning.
- Indgående forståelse af centrale teorier og begreber inden for sundhedsfremme, forebyggelse, sundhedspædagogik og kommunikation, herunder sundheds- og trivselsforståelser, sundhedskompetencer og handlekompetence.
- Faglig funderet viden om børns og unges fysiske, motoriske, psykosociale og sproglige udvikling samt om faktorer, der påvirker trivsel og sundhed.

Færdigheder

Den studerende kan:

- Anvende viden om organisering og rammer til at analysere sundhedsplejens opgaver, ansvar og dokumentationskrav i generelle situationer.
- Anvende teoretisk viden og relevante metoder til at vurdere børns og unges udvikling og trivsel, herunder identificere og vurdere behov for sundhedsplejefaglige indsatser.
- Anvende sundhedspædagogiske og kommunikative metoder og teorier til at begrunde valg af sundhedsfremmende og forebyggende aktiviteter.

Kompetencer

Den studerende kan:

- Reflektere over sundhedsplejens rolle og ansvar i samfundet med afsæt i folkesundhedsperspektiver.
- Planlægge og begrunde sundhedspædagogiske aktiviteter og reflektere over valg og tilpasning i forhold til målgruppe og kontekst.

- Understøtte relationer til børn, unge og familier gennem professionel kommunikation med respekt for familiens perspektiver.

Læringsforløb og indhold

Sundhedsplejens organisering og juridiske rammer (3 uger)

Introduktion til sundhedsplejens historiske udvikling og placering i den kommunale kontekst. Der arbejdes med organisering, ansvars- og funktionsområder, samt juridiske rammer og dokumentationspraksis. Studiebesøg (3 dage) i den kommune, hvor den studerende er ansat, og en obligatorisk opgave om organisering og lokalsamfundet giver den studerende relevant systemforståelse og indsigt i den lokale kontekst – herunder befolkningssammensætning, ressourcer og udfordringer.

Sundhedsfremme og forebyggelse (3 uger)

Indsigt i centrale teorier og metoder inden for sundhedsfremme og forebyggelse, med fokus på trivsel og handlekompetence hos børn, unge og deres familie. Der arbejdes med sundhedsforståelser, sundhedskompetencer, mestring, motivation og empowerment. Ethiske perspektiver indgår som en integreret del af forløbet. Der inddrages modeller, der belyser sundhedsfremme og forebyggelse på individ-, familie-, gruppe- og lokalsamfunds niveau. Sundhedsplejerskens rolle i samfundet og i folkesundheden tydeliggøres, og nationale forebyggelsespakker og anbefalinger introduceres som strategisk ramme.

Psykosocial udvikling og relationsdannelse (4 uger)

Forløbet fokuserer på den psykosociale udvikling fra fostertilværelse til ungdom, med fokus på relationer, tilknytning og familiens betydning for barnets og den unges trivsel. Den studerende arbejder med udviklingspsykologiske teorier og metoder til systematisk vurdering af relationer og trivsel, og opnår forståelse for forskellige familieformer.

Krop og ernæring (4 uger)

Omfatter viden om fysisk og motorisk udvikling hos børn og unge, amning, ernæring, søvn, hørelse, syn, sprog og seksuel sundhed. Der arbejdes med forståelse af barnets og den unges kropslige udvikling og de faktorer, der påvirker trivsel og sundhed – herunder vækstkurver, funktionsundersøgelser og udviklingsmæssige milepæle. Den studerende tilegner sig viden om vurderingsgrundlag og observationer, som senere kan anvendes i klinisk praksis.

Sundhedsrelaterede observationer og hygiejne (3 uger)

Introducerer centrale sundhedsrelaterede observationer og vurderinger, som sundhedsplejersken skal kunne foretage i mødet med børn, unge og barslende kvinder. Den studerende opnår viden om typiske symptomer og tilstande, og lærer at skelne mellem normale variationer og forhold, der kræver opmærksomhed eller viderehenvisning.

Forløbet omfatter også børnevaccinationsprogrammet og hygiejne behandles som en integreret del af sundhedsplejens opgaver, med fokus på infektionsforebyggelse i hjemmet, dagtilbud og skoler. Samlet understøtter forløbet den studerendes evne til at vurdere sundhedsrelaterede forhold og vejlede om hygiejne i relevante sammenhænge.

Kommunikation (3 uger)

Forløbet fokuserer på professionel kommunikation i sundhedsplejens praksis. Den studerende arbejder med samtaleteknik og refleksion over egen kommunikation i mødet med børn, unge og deres familie.

Der arbejdes med forståelse af relationer og kontekst, og med analyse af kommunikationssituationer i sundhedsplejens forskellige opgaver – fx hjemmebesøg, skolesamtaler og gruppeaktiviteter. Forløbet understøtter den studerendes evne til at etablere tillidsfulde relationer og kommunikere fagligt begrundet i relevante sammenhænge.

Sundhedspædagogik (3 uger)

Forløbet har til formål at kvalificere den studerende til at planlægge, gennemføre og reflektere over sundhedspædagogiske aktiviteter, vejledning og rådgivning rettet mod børn, unge og deres familie i sundhedsplejens praksis.

Der arbejdes med pædagogiske og didaktiske teorier og metoder, der fremmer deltagelse, motivation, læring og handlekompetence. Den studerende opnår forståelse for, hvordan sundhedspædagogiske indsatser kan tilpasses forskellige målgrupper og kontekster, og lærer at identificere læringspotentialer, vurdere behov og rammesætte aktiviteter på individ-, gruppe- og samfundsniveau. Forløbet understøtter evnen til at omsætte sundhedsfaglig viden til pædagogisk praksis med fokus på trivsel, forebyggelse og sundhedsfremme.

Obligatorisk opgave

Sundhedsplejens organisering og lokalsamfundets betydning

Omfang: Maks. 4 sider

Formål:

Opgaven har til formål at styrke den studerendes forståelse for, hvordan sundhedsplejens opgaver og ansvar er organiseret i den kommune, hvor den studerende er ansat, og hvordan lokale forhold kan påvirke sundhedsplejens arbejde.

Indhold:

Den studerende udarbejder en opgave, som indeholder følgende:

- Placering i den kommunale struktur og ansvars- og opgavefordeling
- Hvordan sundhedsplejen er organiseret i kommunen
- Hvilke opgaver sundhedsplejen varetager
- Hvem sundhedsplejen samarbejder med i kommunen (fx dagtilbud, skoler, familieafdeling)

Kortlægning af lokalsamfundet:

- Kort beskrivelse af befolkningssammensætning og relevante sundhedsudfordringer
- Eksempler på aktører i civilsamfundet (fx frivillige organisationer, foreninger, netværk), som sundhedsplejen kan samarbejde med
- Overvejelser om, hvordan lokale forhold kan have betydning for sundhedsplejens indsatser

Refleksion:

- Hvad har du fået øje på under arbejdet med opgaven?

- Er der noget, der har overrasket dig eller givet dig en ny forståelse af sundhedsplejens rolle i kommunen?

Præsentation og faglig dialog:

Opgaven danner grundlag for faglig dialog i studiegruppen. Den studerende præsenterer udvalgte pointer fra opgaven i sin studiegruppe, hvor en underviser deltager og faciliterer en fælles drøftelse. Formålet er at understøtte den studerendes forståelse af den variation, der kan være i kommunernes organisering, opgaver og lokale tiltag i sundhedsplejen.

Eksamen (3 uger)

Formål:

At dokumentere den studerendes evne til at forstå og anvende centrale begreber, metoder og teorier i relation til sundhedsplejens universelle indsatser.

Indhold og form:

Eksamen er individuel og mundtlig. Den studerende skal kunne gengive, forklare og anvende sundhedsfaglige og pædagogiske perspektiver i typiske og generelle sammenhænge.

Bedømmelsesgrundlag:

Bedømmelsen tager afsæt i læringsmålene for afsnit 1 og vurderer den studerendes evne til at anvende viden i praksisnære og typiske situationer i sundhedsplejen.

Eksamen bedømmes med intern censur efter 7-trinsskalaen.

Klinisk periode 1: Universelle indsatser i praksis

Varighed: 3 måneder

Formål

Formålet med klinisk periode 1 er at kvalificere den studerende til at anvende den viden, der er opnået i afsnit 1, i konkrete og praksisnære situationer. Den studerende skal udvikle evnen til at træffe fagligt begrundede beslutninger i mødet med børn, unge og deres familie, og kunne vurdere sundhedstilstande, behov og indsatser i kontekst af sundhedsplejens rammer og vilkår.

Klinikken skal understøtte overgangen fra teoretisk forståelse til praktisk anvendelse. Det betyder, at den studerende skal kunne identificere relevante problemstillinger, analysere dem med afsæt i faglig viden og formulere velbegrundede sundhedsplejefaglige tiltag. Der arbejdes med klinisk beslutningstagning, hvor den studerende skal kunne vurdere, prioritere og handle i konkrete situationer, og samtidig reflektere over egne valg og ansvar.

Læringsmål

Viden

Den studerende har:

- Kendskab til sundhedsplejens organisering og universelle indsatser i kommunen og kan forklare deres betydning i konkrete praksissituationer.
- Forståelse for, hvordan sundhedsfremme, forebyggelse, sundhedspædagogik og kommunikation omsættes i mødet med børn, unge og familier.
- Viden om børns og unges udvikling og trivsel og kan anvende denne viden til at vurdere behov og planlægge relevante sundhedsplejefaglige indsatser.

Færdigheder

Den studerende kan:

- Planlægge, gennemføre og evaluere hjemmebesøg, ind- og udskolingssamtaler og sundhedspædagogiske aktiviteter med afsæt i konkrete behov og kontekst.
- Anvende metoder til vurdering af børns og unges fysiske, psykosociale og sproglige udvikling, herunder højde, vægt, høre- og synsprøver.
- Dokumentere og formidle sundhedsplejefaglige observationer og beslutninger i overensstemmelse med gældende lovgivning og retningslinjer.

Kompetencer

Den studerende kan:

- Identificere og afgrænse sundhedsplejefaglige problemstillinger i praksis og handle fagligt begrundet i overensstemmelse med sundhedsplejens rammer og ansvar.
- Reflektere over egne sundhedsplejefaglige valg og anvende faglig dømmekraft i mødet med børn, unge og familier.

- Varetage klinisk ledelse på grundlæggende niveau ved at planlægge og prioritere egne arbejdsopgaver i sundhedsplejen, herunder selvstændigt strukturere sin arbejdsdag.

Obligatoriske opgaver

I klinisk periode 1 skal den studerende gennemføre fire obligatoriske opgaver, som understøtter læringsmålene og bidrager til at skabe sammenhæng mellem teori og praksis.

Opgaverne integreres i den løbende vejledning og evaluering.

To praksisbeskrivelser med struktureret refleksion

Den studerende udarbejder to korte praksisbeskrivelser (maks. 2 sider hver), som tager afsæt i konkrete situationer fra klinikken. Den ene skal omhandle små børn (0–6 år), den anden børn og unge i den undervisningspligtige alder.

Praksisbeskrivelserne danner grundlag for faglig refleksion og dialog med den uddannelsesansvarlige sundhedsplejerske/evt. vejleder. Refleksionen tager afsæt i en systematisk tilgang, hvor den studerende:

- Identificerer en faglig problemstilling
- Relaterer den til relevant viden fra afsnit 1
- Drøfter mulige tiltag og begrundelser herfor

To sundhedspædagogiske opgaver

Den studerende planlægger og gennemfører:

- Én individuel indsats rettet mod et barn eller en familie
- Én gruppebaseret indsats rettet mod enten familier eller børn og unge i den undervisningspligtige alder.

Opgaverne beskrives kort (maks. 1 side pr. opgave) og indeholder:

- Formål og målgruppe
- Kort beskrivelse af aktivitetens indhold og udførelse
- Refleksion og sparring med den uddannelsesansvarlige/evt. vejleder før og efter indsatsen

Opgaverne skal være praksisnære og understøtte den studerendes evne til at omsætte sundhedspædagogisk viden til handling.

Bedømmelse

Ved afslutningen af den kliniske periode har den uddannelsesansvarlige sundhedsplejerske ansvar for, at der udarbejdes en skriftlig udtalelse, som uploades til Praktikportalen. Udtalelsen skal indeholde en vurdering af, hvorvidt den studerende har opnået læringsmålene for perioden.

I overensstemmelse med bekendtgørelsen om specialuddannelsen til sundhedsplejerske foretager professionshøjskolen på baggrund af den skriftlige udtalelse en samlet bedømmelse af perioden som enten bestået eller ikke-bestået.

Til brug for den skriftlige udtalelse anvendes et fælles vurderingsskema, som er udarbejdet af professionshøjskolerne. Skemaet skal understøtte en ensartet og transparent vurdering af den studerendes målopfyldelse.

Afsnit 2: Differentierede indsatser og konsulentfunktion

Varighed: 11 uddannelsesuger + 1 uge uddannelsesfri

Formål

Afsnit 2 har til formål at kvalificere den studerende til at forstå og varetage sundhedsplejens differentierede indsatser og konsulentfunktioner i komplekse og tværprofessionelle sammenhænge. Afsnittet retter sig mod situationer, hvor børn, unge og deres familier oplever belastninger, der kræver særlig opmærksomhed og en koordineret indsats – både på individ-, familie-, gruppe- og samfunds niveau.

Den studerende opnår viden om social ulighed i sundhed, sundhedsplejens myndighedsrolle, tidlig opsporing af problemstillinger samt samarbejdsformer på tværs af professioner, sektorer og civilsamfund. Afsnittet understøtter udvikling af professionel dømmekraft, evne til at analysere komplekse forhold og til at bidrage konstruktivt i samarbejder, hvor sundhedsplejersken har en rådgivende og koordinerende funktion.

Læringsmål for afsnit 2

Viden

Den studerende har viden om:

- Social ulighed i sundhed og betydningen heraf for børns og unges trivsel og udvikling.
- Komplekse problemstillinger, der kan påvirke børn og unges sundhed og trivsel, og sundhedsplejens rolle i tidlig opsporing og støtte.
- Sundhedsplejens myndighedsopgaver og konsulentfunktion, herunder opgave- og ansvarsfordeling i tværfaglige og tværsektorielle indsatser.

Færdigheder

Den studerende kan:

- Identificere og analysere risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer i familier med komplekse problemstillinger.
- Vurdere og begrunde behov for sundhedsplejefaglig indsats og formulere relevante tiltag i samarbejde med andre faggrupper og aktører.
- Planlægge konsulentopgaver, herunder mødeledelse, rådgivning og koordinering.

Kompetencer

Den studerende kan:

- Reflektere over etiske dilemmaer i relation til børn, unge og familier med behov for særlig indsats.
- Diskutere faglige overvejelser i relation til konsulentrollen og samarbejdsrelationer.
- Forholde sig kritisk til sundhedsplejens rolle og faglige ansvar i tidlig opsporing og støtte til børn, unge og familier med komplekse problemstillinger.

Læringsforløb og indhold

Social ulighed og myndighedsarbejde (3 uger)

Forløbet introducerer centrale begreber og teorier om social ulighed i sundhed, social udsathed og stigmatisering. Den studerende opnår forståelse for, hvordan sociale og økonomiske vilkår påvirker børns og familiers livsmuligheder og adgang til sundhedsfremmende indsatser. Der arbejdes med sundhedsplejens myndighedsrolle i komplekse situationer, herunder lovgivning, underretningspligt og etiske dilemmaer. Etik indgår som en integreret del af undervisningen, med fokus på professionel dømmekraft, respekt og ansvar i mødet med familier i udsatte positioner.

Komplekse problemstillinger og tidlig opsporing (3 uger)

Forløbet har fokus på sundhedsplejens bidrag til forebyggelse og tidlig opsporing i situationer, hvor børn, unge og deres familier oplever belastninger, der kan påvirke sundhed og trivsel. Den studerende opnår indsigt i, hvordan komplekse og sammensatte problemstillinger kan komme til udtryk og påvirke barnets og den unges udvikling og familiens handlemuligheder.

Der arbejdes med forståelse af risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer, og med resiliens som begreb i vurdering af barnets og familiens ressourcer og behov. Den studerende udvikler evnen til at anvende denne forståelse i faglig refleksion, til at vurdere behov for sundhedsplejefaglig indsats og til at formulere relevante tiltag, der kan indgå i en helhedsorienteret og koordineret indsats

Tværprofessionelt samarbejde og konsulentfunktion (3 uger)

Forløbet har fokus på sundhedsplejens rolle i tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde. Den studerende opnår viden om organisatoriske og faglige vilkår for samarbejde på tværs af professioner og sektorer, og om betydningen af kommunikation og koordinering i komplekse indsatser. Der arbejdes med samarbejde i teams, herunder rollefordeling, ansvar og forudsætninger for velfungerende samarbejde.

Konsulentfunktionen behandles som en sundhedsplejefaglig opgave, hvor sundhedsplejersken bidrager med rådgivning, sparring og vidensdeling i relevante sammenhænge. Der arbejdes med konkrete eksempler på konsulentopgaver og med mødeledelse som en central kompetence. Forløbet understøtter udvikling af samarbejdskompetencer og evnen til at bidrage konstruktivt i tværprofessionelle og tværsektorielle sammenhænge.

Eksamen (1 uge)

Formål:

At dokumentere den studerendes evne til at forstå og vurdere komplekse situationer, hvor sundhedsplejersken skal bidrage med faglig indsats og samarbejde.

Indhold og form:

Eksamen er individuel og mundtlig og tager afsæt i en praksisbeskrivelse. Den studerende skal identificere og analysere relevante problemstillinger og begrunde forslag til sundhedsplejefaglige indsatser og samarbejde.

Bedømmelsesgrundlag:

Bedømmelsen tager afsæt i læringsmålene for afsnit 2 og vurderer den studerendes evne til at analysere, reflektere og formulere fagligt begrundede tiltag i komplekse og tværprofessionelle sammenhænge.

Eksamen bedømmes med intern censur efter 7-trinsskalaen.

Afsnit 3: Evidensbaseret kvalitetsudvikling i sundhedsplejen

Varighed: 4 uddannelsesuger + 1 uge uddannelsesfri

Formål

Afsnit 3 har til formål at kvalificere den studerende til at anvende forskningsbaseret og datadrevet viden kritisk og analyserende i sundhedsplejens praksis, og til at bidrage til kvalitetsudvikling af sundhedsplejens indsatser.

Afsnittet bygger videre på grundlæggende viden om forskningsmetoder og evidens, som er opnået under sygeplejerskeuddannelsen, og retter sig mod sundhedsplejens kontekst og opgaver. Den studerende arbejder med vurdering af forskningsartikler, anvendelse af lokale data og planlægning af forbedringstiltag, herunder overvejelser om implementering og forandringsprocesser i praksis.

Afsnittet danner grundlag for den praksisnære anvendelse i klinisk periode 2 og den afsluttende eksamen.

Læringsmål

Viden

Den studerende har:

- Viden om forskningsmetoder og evidensbegreber med relevans for sundhedsplejens praksis.
- Forståelse for, hvordan forskningsbaseret viden og lokale data kan anvendes til at identificere og kvalificere sundhedsplejefaglige problemstillinger.
- Kendskab til kvalitetsmodeller og metoder til udvikling og sikring af kvalitet i sundhedsplejen
- Indsigt i organisatoriske og menneskelige faktorer, der påvirker forandringsprocesser og implementering af forbedringstiltag i praksis.

Færdigheder

Den studerende kan:

- Udvælge og anvende forskningsartikler og data med kritisk blik på metode, kvalitet og relevans.
- Vurdere forskningsbaseret viden og lokale data i forhold til konkrete problemstillinger og forbedringsbehov.
- Planlægge og begrunde kvalitetsudviklingstiltag med afsæt i evidens og praksisnære behov.
- Identificere og diskutere organisatoriske og menneskelige barrierer for implementering og forankring af forbedringstiltag.

Kompetencer

Den studerende kan:

- Bidrage til kvalitetsudvikling i sundhedsplejen gennem kritisk og reflektiv anvendelse af forskningsbaseret viden og lokale data.
- Vurdere og formidle forbedringsbehov og løsninger i samarbejde med relevante aktører.
- Reflektere over anvendelighed og begrænsninger ved forskningsviden i konkrete og lokale sundhedsplejefaglige sammenhænge.

- Indgå i faglige drøftelser om forandringsprocesser og implementering med blik for systemiske sammenhænge, faglige vilkår og menneskelige perspektiver.

Læringsforløb og indhold

Evidens og litteratursøgning (2 uger)

Forløbet introducerer evidensbegrebet med særligt fokus på forskningsbaseret viden, som anvendes i sundhedsplejens praksis. Den studerende arbejder med formulering af fokuserede søgespørgsmål, systematisk litteratursøgning og anvendelse af relevante databaser. Forløbet giver mulighed for at genopfriske og videreudvikle kendskab til kvalitative og kvantitative forskningsmetoder og til vurdering af forskningskvalitet med afsæt i tjeklister og metodiske kriterier. Undervisningen understøtter den studerendes evne til at identificere, udvælge og vurdere forskningsbaseret viden i relation til sundhedsplejens ansvars- og funktionsområde.

Kvalitetsudvikling og implementering (2 uger)

Forløbet har fokus på kvalitetsarbejde i sundhedsplejen – herunder både udvikling og løbende sikring af kvaliteten i indsatserne. Den studerende tilegner sig viden om kvalitetsmodeller, dokumentation og brug af data som grundlag for forbedringer i praksis. Undervisningen omfatter implementering af ny viden, herunder barrierer og muligheder, samt introduktion til nationale og lokale databaser som redskaber til systematisk kvalitetsarbejde. Forløbet understøtter den studerendes forståelse for, hvordan sundhedsplejen kan arbejde databaseret og reflektivt med faglig forsvarlighed og kontinuitet i indsatsen.

Eksamen (2 dage)

Formål:

Eksamen på afsnit 3 har til formål at dokumentere den studerendes forståelse af centrale begreber, metoder og perspektiver inden for evidensbaseret praksis og kvalitetsudvikling i sundhedsplejen. Eksamen skal vise, at den studerende har tilegnet sig relevant viden og kan anvende denne i typiske og generelle sammenhænge.

Indhold og form:

Eksamen gennemføres som en digital multiple choice-test. Spørgsmålene dækker centrale emner fra afsnittet, og skal besvares inden for en fastlagt tidsramme.

Bedømmelsesgrundlag:

Bedømmelsen tager udelukkende afsæt i læringsmålene for viden i afsnit 3, og vurderer den studerendes forståelse af centrale begreber og metoder i evidensbaseret kvalitetsarbejde i sundhedsplejen.

Eksamen bedømmes med intern censur efter 7-trinsskalaen.

Bemærkning: Færdigheder og kompetencer i evidensbaseret kvalitetsarbejde opnås og udvikles gradvist gennem afsnit 3, den efterfølgende kliniske periode og den afsluttende eksamen. Afsnit 3 bidrager med den nødvendige viden og forståelse, som den studerende skal anvende og videreudvikle i praksis, før færdigheder og kompetencer vurderes samlet ved den afsluttende eksamen.

Klinisk periode 2: Differentierede indsatser og kvalitetsarbejde i praksis

Varighed: 3 måneder

Formål

Formålet med klinisk periode 2 er at kvalificere den studerende til at omsætte viden og færdigheder fra afsnit 2 i praksis og begynde at anvende viden fra afsnit 3 i konkrete og lokale sammenhænge. Den studerende skal arbejde med gravide, børn, unge og deres familier i sårbare, udsatte og komplekse livssituationer og varetage sundhedsplejefaglige indsatser, der kræver professionel dømmekraft, samarbejdskompetencer og evne til at bidrage til udvikling af praksis.

Klinikken skal understøtte den studerendes evne til at identificere og vurdere komplekse problemstillinger, planlægge og gennemføre differentierede indsatser og konsulentopgaver, samt opnå forståelse for, hvordan kvalitetsudvikling indgår i sundhedsplejens praksis.

Læringsmål:

Viden

Den studerende har:

- Viden om tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejdsformer i kommunen og deres betydning for helhedsorienterede indsatser.
- Indsigt i konsulentfunktionens anvendelse i praksis, herunder rådgivning, sparring og formidling af faglig viden i relevante samarbejdsfora.
- Kendskab til lokale og frivillige aktører i civilsamfundet og deres rolle i sundhedsplejens indsatser.
- Forståelse for det lokale kvalitetsarbejde, herunder dataanvendelse og forbedringsinitiativer.

Færdigheder

Den studerende kan:

- Identificere og vurdere komplekse og sammensatte forhold, der påvirker børns, unges og familiers trivsel og sundhed.
- Planlægge, gennemføre og evaluere differentierede sundhedsplejefaglige indsatser i samarbejde med relevante aktører.
- Varetage konsulentopgaver i praksis, herunder mødeledelse og rådgivning.
- Identificere sundhedsplejefaglige problemer med relevans for kvaliteten i praksis.

Kompetencer

Den studerende kan:

- Varetage indsatser for familier i sårbare, udsatte og komplekse positioner med professionel dømmekraft og etisk bevidsthed.
- Bidrage aktivt til tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejder med fokus på koordinering og helhed.

- Reflektere over egen praksis og udviklingsbehov i relation til konsulentfunktion og samarbejde med lokale og frivillige aktører i civilsamfundet.
- Diskutere relevansen af registreringer og lokale data i relation til sundhedsplejens praksis.

Obligatoriske opgaver

I klinisk periode 2 skal den studerende gennemføre fire obligatoriske opgaver, som bidrager til faglig udvikling. Opgaverne skal være praksisnære og tage afsæt i konkrete situationer og erfaringer fra klinikken. Formålet er at styrke den studerendes evne til at koble teoretisk viden fra afsnit 2 og 3 med sundhedsplejens praksis og samarbejdsflader.

Opgaverne skal drøftes med den uddannelsesansvarlige sundhedsplejerske/evt. vejleder, som led i den løbende vejledning og evaluering.

Vurdering af en familie i en kompleks og belastet situation

Den studerende skal udvælge en familie, som befinder sig i en belastet og kompleks livssituation, og foretage en faglig vurdering med fokus på ressourcer, beskyttelsesfaktorer og resiliens. Vurderingen skal tage afsæt i teoretisk og metodisk viden fra afsnit 2 og omfatte refleksion over sundhedsplejens rolle og muligheder i den konkrete kontekst (maks. 2 sider).

Opgaven skal understøtte udvikling af faglig dømmekraft og forståelse for differentierede indsatser.

Refleksion over samarbejde og sundhedsplejerskens faglige bidrag

Den studerende skal udvælge en konkret situation fra klinikken, hvor sundhedsplejen indgår i samarbejde med andre faggrupper eller aktører omkring et barn, en ung eller en familie. Den studerende skal beskrive samarbejdets kontekst og reflektere over:

- Sundhedsplejerskens rolle og faglige bidrag.
- Kommunikation og koordinering i samarbejdet.
- Eventuelle dilemmaer, uklarheder eller udviklingsmuligheder.

Refleksionen må maks. fylde 2 sider og skal tage afsæt i teoretisk viden fra afsnit 2.

Møde med lokal civilsamsfundsaktør

Opgaven har til formål at give den studerende konkret erfaring med at indgå kontakt og dialog med en lokal eller frivillig aktør i civilsamfundet, som har relevans for sundhedsplejens målgrupper og indsatser.

Den studerende skal:

- Udvalge én lokal eller frivillig aktør i civilsamfundet, som sundhedsplejen samarbejder med eller kunne samarbejde med.
- Aftale og gennemføre et kort møde (fysisk eller online) med aktøren.
- Mødet skal have et fagligt fokus, fx:
 - Hvordan aktøren arbejder med børn, unge eller familier.
 - Hvilke behov aktøren oplever hos målgruppen.
 - Hvordan aktøren ser samarbejdet med sundhedsplejen.
 - Hvilke muligheder og begrænsninger der er i samarbejdet.

Den studerende beskriver kort mødet (maks. 1 side) med følgende punkter:

- Hvem aktøren er og hvad mødet handlede om.
- Hvad den studerende lærte af mødet.
- En kort refleksion over, hvordan aktøren kan supplere sundhedsplejens indsatser i den lokale kontekst.

Opgaven skal styrke den studerendes forståelse af, hvordan civilsamfundet kan bidrage til trivsel og sundhed, og hvordan sundhedsplejersken kan indgå i samarbejder med respekt for aktørens rolle og perspektiv.

Identifikation af kvalitetsrelateret problemstilling

Den studerende skal i løbet af klinisk periode 2 identificere en konkret sundhedsplejefaglig problemstilling, som vurderes at have betydning for kvaliteten af indsatsen i praksis.

Problemstillingen skal tage afsæt i en konkret situation, observation eller praksisforhold og afgrænses fagligt med udgangspunkt i den studerendes viden om sundhedsplejens opgaver og samarbejdsflader.

Problemstillingen kan fx vedrøre:

- Manglende sammenhæng i indsatser eller samarbejde.
- Fravær af systematik i vurderinger eller opfølgning.
- Uensartet praksis i forhold til faglige anbefalinger.
- Oplevelser af utilstrækkelig inddragelse, vejledning eller forståelse hos børn, unge eller deres familie.

Den studerende skal kort beskrive den valgte problemstilling og begrunde, hvorfor den vurderes at kunne være et kvalitetsproblem. Beskrivelsen skal afsluttes med en faglig drøftelse af, hvordan problemstillingen kan undersøges nærmere – fx ved at inddrage lokale registreringer, data, brugeroplevelser eller dialog med relevante aktører. Samlet maks. 3 sider.

Opgaven skal understøtte den studerendes evne til at analysere og reflektere over kvalitet i praksis og kan eventuelt danne afsæt for forbedringstiltag.

Bedømmelse

Ved afslutningen af den kliniske periode har den uddannelsesansvarlige sundhedsplejerske ansvar for, at der udarbejdes en skriftlig udtalelse, som uploades til Praktikportalen. Udtalelsen skal indeholde en vurdering af, hvorvidt den studerende har opnået læringsmålene for perioden.

I overensstemmelse med bekendtgørelsen om specialuddannelsen til sundhedsplejerske foretager professionshøjskolen på baggrund af den skriftlige udtalelse en samlet bedømmelse af perioden som enten bestået eller ikke-bestået.

Til brug for den skriftlige udtalelse anvendes et fælles vurderingsskema, som er udarbejdet af professionshøjskolerne i samarbejde med kommunerne. Skemaet skal understøtte en ensartet og transparent vurdering af den studerendes målopfyldelse.

Afsluttende eksamen

Varighed: 4 uger

Alle eksamener og begge kliniske uddannelsesperioder skal være bestået, før den studerende kan deltage i den afsluttende eksamen.

Formål

Den afsluttende eksamen har til formål at dokumentere den studerendes evne til at integrere og anvende viden, færdigheder og kompetencer i relation til evidensbaseret praksis og kvalitetsudvikling i sundhedsplejen. Eksamen markerer afslutningen på uddannelsen og skal vise, at den studerende kan arbejde systematisk og reflektivt med forbedring af sundhedsplejens indsatser.

Indhold og form

Eksamen består af to dele:

Skriftlig del:

Den studerende udarbejder en kort skriftlig opgave (maks. 5 sider), hvor vedkommende:

- Beskriver en konkret kvalitetsrelateret problemstilling fra sundhedsplejens praksis.
- Underbygger og vurderer problemstillingens betydning for kvaliteten af indsatsen, fx i forhold til variation, utilsigtede hændelser, manglende sammenhæng eller fravær af systematik
- Inkluderer relevant evidens, fx via systematisk litteratursøgning, faglige anbefalinger eller lokale data, som bidrager til at kvalificere og afgrænse problemstillingen
- Reflekterer over forbedringsbehov og praksisnær betydning

Opgaven skal afspejle forståelse for centrale elementer i kvalitetsudvikling, herunder identifikation af forbedringsområder, vurdering af relevans og anvendelse af viden til at kvalificere indsatsen.

Afleveres i uge 2.

Mundtlig del:

Den studerende præsenterer et kvalitetsforbedringsprojekt med afsæt i den skriftlige opgave.

Projektet kan være:

- En plan for kvalitetsudvikling, der viser, hvordan en forbedring kan tilrettelægges og gennemføres eller
- Et afprøvet kvalitetsforbedringstiltag, som den studerende har gennemført eller bidraget til

Præsentationen skal vise:

- Evne til at formulere mål og målepunkter for forbedring
- Overvejelser om implementering, herunder involvering af relevante aktører og lokale forhold
- Plan for hvordan der kan følges op på forbedringstiltaget og vurderes, om målene opnås
- Faglig vurdering af projektets styrker og svagheder, herunder refleksion over anvendelighed og begrænsninger i praksis

Præsentationen efterfølges af en mundtlig eksamination, hvor den studerende skal redegøre for centrale faglige valg, argumentere for projektets kvalitet og reflektere kritisk over dets betydning og anvendelse i sundhedsplejens praksis.

Afholdes i uge 4.

Bedømmelse

Bedømmelsen tager afsæt i læringsmålene for færdigheder og kompetencer i afsnit 3 og baseres på en helhedsvurdering af den skriftlige opgave og den mundtlige præstation. Der lægges vægt på:

- Den studerendes evne til at identificere og afgrænse en relevant kvalitetsrelateret problemstilling
- Anvendelse af evidens og data til at kvalificere og underbygge problemstillingen
- Refleksion over forbedringsbehov og forslag til praksisnære løsninger
- Evne til at formulere mål, planlægge implementering og vurdere forbedringstiltag
- Faglig argumentation, kritisk refleksion og formidling i den mundtlige del

Bedømmelsen sker efter gældende karakterskala og foretages ved ekstern censur i henhold til eksamensbekendtgørelsen.

Rammer og vilkår

Teoretiske uddannelsesperioder

Den teoretiske del af specialuddannelsen til sundhedsplejerske gennemføres ved professionshøjskoler og består af tre afsnit med tilhørende læringsforløb og eksamener.

Undervisningen bygger på et professions-, udviklingsbaseret og forskningstilknyttet vidensgrundlag og retter sig mod sundhedsplejens målgrupper og opgaver.

Pædagogisk og didaktisk tilgang

De teoretiske afsnit i specialuddannelsen til sundhedsplejerske er opbygget som læringsforløb, der understøtter faglig progression. Hvert forløb har et klart fokus og bygger videre på tidligere viden.

Undervisningen tilrettelægges med afsæt i viden om professionspædagogik og opdateret viden om læring i praksisrettede videreuddannelser. Der arbejdes med varierende undervisningsformer og læringsaktiviteter, herunder oplæg, gruppeøvelser, praksisnære analyser og refleksionsopgaver. Læringsaktiviteterne skal fremme aktiv deltagelse og faglig nysgerrighed.

Der lægges vægt på et trygt og engagerende læringsmiljø, hvor den studerende har mod på at stille spørgsmål, dele tanker og afprøve idéer.

Undervisere

Undervisningen varetages af fagpersoner med relevant sundhedsfaglig- eller pædagogisk uddannelse på minimum kandidat- eller masterniveau og med erfaring i undervisning på niveau 6 i den europæiske kvalifikationsramme. Underviserne skal have opdateret indsigt i sundhedsplejens praksis og bidrage til at sikre faglig og pædagogisk kvalitet. Der kan i særlige tilfælde anvendes undervisere med anden relevant baggrund, når det vurderes fagligt og pædagogisk forsvarligt.

Eksamener

Hvert teoretisk afsnit afsluttes med en eksamen, og den studerende har op til tre forsøg til at bestå hver eksamen. Ved dokumenteret sygdom tilbydes den studerende mulighed for at gå til sygeeksamen.

Bedømmelsen skal ske i overensstemmelse med den gældende eksamensvejledning og eksamensbekendtgørelsen for professionsrettede videregående uddannelser. Eksamener kan være skriftlige, mundtlige eller kombinerede og skal afspejle det faglige indhold og niveau.

Uddannelsesinstitutionen skal udarbejde skriftlige eksamensvejledninger, som beskriver vilkår for eksamen, sygdom, klageadgang og øvrige relevante forhold i henhold til gældende lovgivning.

Klageadgang

Studerende kan klage over eksamen i den teoretiske del af uddannelsen. Klagen skal være skriftlig og begrundet og indgives individuelt til den professionshøjskole, hvor den studerende er optaget.

Klagen kan vedrøre:

- Eksamensgrundlaget, herunder opgavens indhold og relevans
- Eksamensforløbet, fx afvikling og rammer

- Bedømmelsen, herunder vurdering og karakter

Klagen behandles af professionshøjskolen i henhold til eksamensbekendtgørelsen for professionsrettede videregående uddannelser. Den studerende modtager skriftligt svar med begrundelse. Klager over afgørelser truffet af professionshøjskolen kan indbringes for Specialuddannelsesrådet. Klager over rådets afgørelser kan indbringes for Sundhedsstyrelsen.

Sygdom

Ved længerevarende sygdom under den teoretiske del af uddannelsen skal den studerende kontakte uddannelsesinstitutionen med henblik på en vurdering af, om uddannelsesforløbet kan fortsættes på fagligt forsvarlig vis. Længerevarende sygdom defineres som fravær af mere end én uge, som har betydning for deltagelse i undervisning, gennemførelse af obligatoriske opgaver eller eksamen.

I sådanne tilfælde udarbejdes der i samarbejde med den studerende en individuel plan for kompensation, udskydelse eller genoptagelse af forløbet. Planen skal sikre, at den studerende får mulighed for at opnå de nødvendige læringsudbytter og gennemføre uddannelsen på et fagligt og pædagogisk forsvarligt grundlag.

Graviditet og barsel

Ved fravær som følge af graviditet, barsel eller adoption under den teoretiske del af uddannelsen skal uddannelsesinstitutionen tilstræbe at skabe et sammenhængende og fagligt meningsfuldt uddannelsesforløb. Den studerende skal genoptage uddannelsen der, hvor vedkommende er kommet til.

Udmeldelse af uddannelsen

Studerende, der ønsker at udmelde sig fra uddannelsen, skal skriftligt informere uddannelsesinstitutionen. Udmeldelsen dokumenteres administrativt og afslutter uddannelsesforløbet. Ved senere ønske om genoptagelse vurderes mulighed for merit og tilrettelæggelse af et nyt forløb individuelt.

Kliniske uddannelsesperioder

Den kliniske del af specialuddannelsen gennemføres som to lønnede kliniske uddannelsesperioder af hver tre måneders varighed. Perioderne tilrettelægges i samarbejde mellem den studerende og kommunen, som indgår en praktikaftale. Lederen af den kommunale sundhedstjeneste udpeger en uddannelsesansvarlig sundhedsplejerske, der har ansvar for supervision, vejledning og løbende evaluering.

Krav til kliniske uddannelsessteder

Kliniske uddannelsessteder skal kunne tilbyde et fagligt kvalificeret læringsmiljø, hvor den studerende har adgang til relevante opgaver og målgrupper i sundhedsplejen. Der skal være mulighed for supervision, refleksion og faglig sparring. Hvor det kliniske uddannelsessted ikke kan tilbyde adgang til alle relevante opgaver, kan der indgås aftale med en anden kommune for at sikre opfyldelse af læringsmålene.

Krav til kliniske uddannelsessteder og vejledere fastsættes af Specialuddannelsesrådet, jf. bilag 2 i bekendtgørelsen. Det anbefales, at den uddannelsesansvarlige sundhedsplejerske har relevant videregående uddannelse, da hele specialuddannelsen er placeret på niveau 6 i den europæiske kvalifikationsramme. Anbefalingen skal ses i lyset af behovet for faglig sammenhæng mellem teori og praksis.

Individuelt program og evaluering

Ved starten af hver klinisk uddannelsesperiode skal der udarbejdes et individuelt program for den studerende. Programmet skal:

- beskrive, hvordan den studerende arbejder med at opnå læringsmålene for den kliniske periode
- indeholde en oversigt over obligatoriske opgaver og tidspunkt for udarbejdelse og feedback
- angive planlagt deltagelse i relevante aktiviteter og opgaver
- beskrive rammer for løbende vejledning og supervision
- fastsætte tidspunkter for evaluering

Der skal som minimum afholdes midtvejsevaluering og slutevaluering. Evalueringen skal tage afsæt i læringsmålene for den kliniske periode og skal dokumenteres i Praktikportalen. Obligatoriske opgaver indgår i den samlede evaluering af den kliniske uddannelsesperiode.

Manglende progression

Ved tegn på manglende progression skal der iværksættes en struktureret og læringsorienteret opfølgning. Forløbet omfatter følgende trin:

1. Tidlig lokal opfølgning
 - Den uddannelsesansvarlige sundhedsplejerske dokumenterer bekymringer og afholder opfølgningssamtale med den studerende og evt. vejleder.
 - Der udarbejdes en lokal opfølgningsplan med konkrete læringsmål, en afgrænset tidsramme (typisk 2–3 uger), og aftaler om støtte og supervision.
2. Involvering af uddannelsesinstitutionen
 - Ved fortsat bekymring kontaktes uddannelsesinstitutionen.
 - Der afholdes et fælles opfølgningsmøde med en repræsentant fra uddannelsesinstitutionen, den studerende, den uddannelsesansvarlige sundhedsplejerske og evt. vejleder.
3. Udvidet opfølgningsplan
 - Planen skal gennemføres inden for den oprindelige kliniske uddannelsesperiode.
 - Den skal indeholde præciserede og prioriterede læringsmål, intensiveret supervision, evt. refleksionsopgaver og tydeligt tidspunkt for evaluering.

Alle opfølgningsaktiviteter skal dokumenteres i Praktikportalen og kommunikeres tydeligt til relevante parter. Tilgangen skal være anerkendende og ressourceorienteret med fokus på læring og udvikling.

Ikke-bestået klinisk uddannelsesperiode

Hvis en klinisk uddannelsesperiode vurderes som ikke-bestået, afsluttes den studerendes uddannelsesforløb.

Klageadgang

Studerende, der får bedømmelsen ikke-bestået i en klinisk uddannelsesperiode, har mulighed for at klage over afgørelsen. Klagen skal være skriftlig og begrundet og indgives til den professionshøjskole, hvor den studerende er optaget.

Klagen behandles som en administrativ afgørelse med afsæt i bekendtgørelsen om specialuddannelsen til sundhedsplejerske. Klagen kan vedrøre:

- Retlige forhold, fx om gældende regler er fulgt
- Formelle forhold, fx om procedurer er overholdt
- Bedømmelsens grundlag, hvis der er tvivl om vurderingen af den skriftlige udtalelse

Klagen kan ikke vedrøre den faglige vurdering i sig selv, medmindre der er tvivl om grundlaget for vurderingen. Professionshøjskolen kan vælge at fastholde, ændre eller omgøre afgørelsen. Den studerende modtager skriftligt svar med begrundelse.

Sygdom, graviditet, adoption og barsel

Ved dokumenteret langvarig sygdom, graviditet, adoption og barsel gælder de almindelige ansættelsesvilkår. Den studerende er garanteret en ny uddannelsesstilling ved førstkommande fordeling af kliniske uddannelsesstillinger. Uddannelsen fortsættes i forlængelse af det forløb, den studerende har gennemført. Den nye uddannelsesstilling er ikke sikret i samme kommune, men skal være inden for samme region.

Opsigelse af uddannelsesstilling

Reglerne herfor fremgår af Protokollat 4 - Sundhedsplejerskestuderende i lønnet praktik.

Obligatoriske opgaver

I specialuddannelsen til sundhedsplejerske indgår der obligatoriske opgaver som forudsætninger for bedømmelse i både de teoretiske afsnit og de kliniske uddannelsesperioder. Alle opgaverne skal derfor være gennemført og dokumenteret i Praktikportalen for at den studerende kan vurderes i det pågældende uddannelseselement.

Obligatoriske opgaver er ikke eksamener og bedømmes ikke, men de skal opfyldes i overensstemmelse med de beskrevne krav og indenfor tidsrammen. Opgaverne skal udarbejdes på redelig vis, dvs. være reelle og fagligt meningsfulde.

Ved manglende opfyldelse af en eksamensforudsætning i et teoretisk afsnit har den studerende ret til afhjælpning. Afhjælpningen skal svare til den oprindelige opgave og have tilsvarende fagligt indhold og

arbejdsbelastning. Den studerende kan miste ét eksamensforsøg ved manglende opfyldelse, medmindre der foreligger dokumenterede usædvanlige forhold.

I de kliniske uddannelsesperioder skal alle obligatoriske opgaver være udført og dokumenteret i Praktikportalen for, at perioden kan vurderes som bestået. Der er ikke mulighed for afhjælpning ved manglende opfyldelse af eksamensforudsætninger i klinisk uddannelse.

De obligatoriske opgaver i de kliniske perioder kan suppleres med andre studieaktiviteter, som tilpasses lokale forhold og muligheder.

Evaluering og kvalitetssikring af uddannelsen

Evaluering og kvalitetssikring er centrale elementer i den samlede tilrettelæggelse og udvikling af specialuddannelsen til sundhedsplejerske. Kvalitetssikringen omfatter både teoretiske og kliniske dele af uddannelsen og baseres på følgende principper:

Systematisk opfølgning

Der skal være klare og tilbagevendende procedurer for opfølgning på uddannelsens indhold, organisering og læringsmiljøer. Evalueringen skal tage udgangspunkt i konkrete erfaringer og observationer fra hele uddannelsesforløbet.

Involvering af relevante aktører

Evalueringen skal omfatte bidrag fra undervisere, uddannelsesansvarlige sundhedsplejersker og studerende. Der skal være mulighed for at inddrage forskellige perspektiver og erfaringer med henblik på udvikling.

Dokumentation og transparens

Resultater af evalueringer skal dokumenteres og være tilgængelige for relevante parter. Dokumentationen skal anvendes aktivt i den løbende udvikling af uddannelsen og dens tilrettelæggelse.

Kvalitetsudvikling

Evalueringen skal understøtte en læringsorienteret tilgang, hvor formålet er at identificere styrker og udviklingspotentialer. Fokus skal være på forbedring og fælles læring.

Samarbejde mellem uddannelsesinstitution og kommuner

Et velfungerende samarbejde mellem uddannelsesinstitution og kommunal sundhedspleje er en forudsætning for at sikre sammenhæng, kvalitet og progression i specialuddannelsen til sundhedsplejerske. Samarbejdet skal understøtte de studerendes faglige udvikling, trivsel og evne til at integrere viden og erfaringer på tværs af læringsmiljøer.

Specialuddannelsen er tilrettelagt som et vekseluddannelsesforløb, hvor læring sker i samspil mellem teoretisk undervisning og klinisk praksis. For at undgå fragmentering og sikre kontinuitet i uddannelsesforløbet, er der behov for en tæt koordinering og et fælles ansvar for læring.

Samarbejdet bygger på følgende principper:

Fælles ansvar for læring

Uddannelsesinstitution og kommune har et delt ansvar for den studerendes læring og udvikling. Begge parter bidrager aktivt til at skabe et sammenhængende og meningsfuldt uddannelsesforløb.

Gensidig respekt og faglig dialog

Samarbejdet baseres på respekt for hinandens faglighed og roller. Der skal være løbende dialog om læringsmål, progression og pædagogisk tilgang.

Transparens og tydelig kommunikation

Kommunikation skal være klar, rettidig og rettet mod fælles forståelse af den studerendes udvikling og behov. Dokumentation skal være tilgængelig og anvendelig for alle involverede parter.

Koordinering og kontinuitet

Der skal etableres faste kontaktflader og strukturer for koordinering, eksempelvis gennem fælles møder og deling af læringsplaner og evalueringer.

Læringsorienteret tilgang

Samarbejdet skal understøtte en pædagogisk tilgang, der er anerkendende, ressourcefokuseret og refleksiv.

De fælles mål for samarbejdet er:

- At styrke transfer mellem teori og praksis gennem fælles refleksion og opfølgning.
- At sikre tidlig og systematisk opfølgning ved tegn på manglende progression.
- At udvikle en fælles kultur for feedback og evaluering, hvor den studerende oplever sammenhæng og støtte.
- At fremme professionel identitet og handlekompetence hos den studerende gennem integreret læring.